

ORIENTAL JOURNAL OF ACADEMIC AND MULTIDISCIPLINARY RESEARCH

Open Access, Peer Reviewed Journal

Scientific Journal

www.inno-world.uz
+998 33 0178868

ANDIJON VILOYATI YO'LOVCHI TASHUVCHI AVTOTRANSPORT KORXONALARI FAOLIYATI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI

Raximov Raxmatullo Rafiqjon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti “TL” kafedrasida assistenti

Tel: +998889902747

Email: rahimovrahmatullo28045@gmail.com

Abduvaxobov Elbek Inomjon o'g'li

Andijon mashinasozlik instituti “TL” yo'nalishi

4-bosqich talabasi

Tel: +998958497576

ANNOTATSIYA

KALIT SO'ZLAR

*Intelektual transport, Avtomobil,
Yuk avtomobillari, Yo'l,
Vaqtincha saqlash joylari, A
darajasi, B darajasi, D darajasi.*

Yo'nalishda yo'lovchilarni muntazam tashishni amalga oshirishning majburiy shartlari hamda tashuvchining majburiyatlari va javobgarligi bevosita korxonaning samaradorlik ko'rsatkichlarig bo'g'liqligi. Brutto-shartnoma bo'yicha bajarilgan ish hajmini va tashuvchiga to'lanadigan to'lov miqdorini aniqlash tartiblari avtomatlashtirilgan dispechirlik xizmati orqali aniqlanishi, malakali haydovchilar va avtomatlashtirilgan dispechirlik xizmati faoliyatini yo'lga qo'yish orqali sezilarli darajada samaradorlikni oshirish mumkinligi aniqlandi.

Abstract: Mandatory conditions for the regular transportation of passengers on the route, as well as the obligations and responsibilities of the carrier, are directly related to the efficiency indicators of the enterprise. It was determined that the procedures for determining the amount of work performed under the gross contract and the amount of payment to be paid to the carrier can be determined through the automated dispatch service, and it was found that the efficiency can be significantly increased by establishing the activities of qualified drivers and the automated dispatch service.

Key words: *Intellectual transportation, Rail transportation, Trucks, Pipeline transportation, Temporary storage facilities, Level A, Level B, Level D.*

Kirish. O'zbekiston Respublikasining “Shahar yo'lovchilar transporti to'g'risida”gi qonuni, davlatimiz rahbarining yo'lovchi transportini tashkil etish tizimini yanada takomillashtirishga oid farmon va qarorlari mavjud muammolarni

bartaraf etishda muhim dasturi amal bo'lmoqda. Biroq sohada o'z echimini kutayotgan muammo va kamchiliklar ham yo'q emas. Ayrim obektlar yo'nalish jadvallari va sxemasi, yo'lovchilar va haydovchilarga zarur ma'lumotlarni etkazish uchun ko'rgazmali stendlar bilan jihozlanmagan,

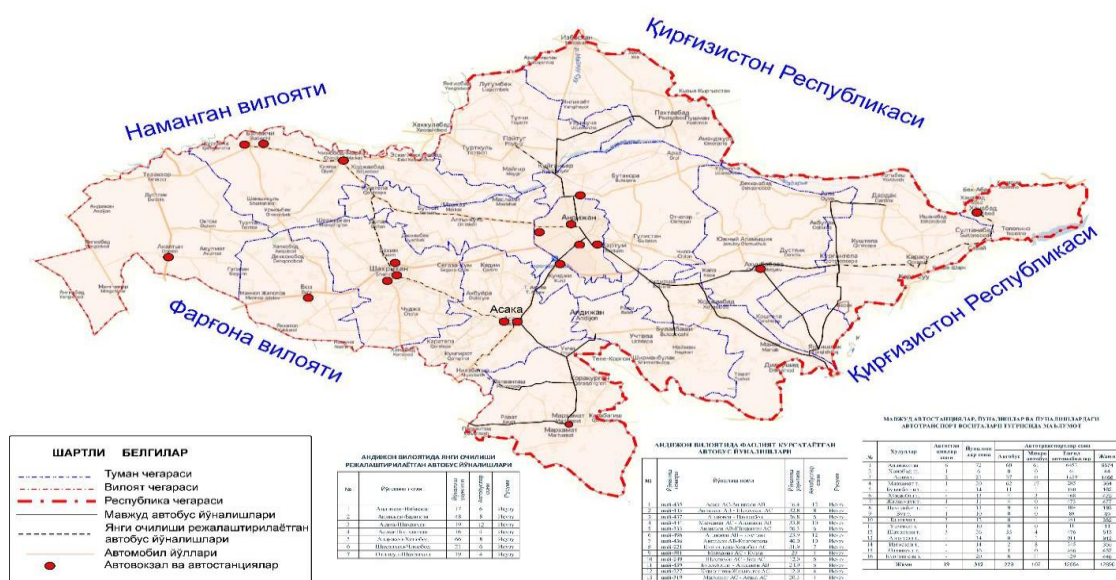
bekatlarda yo‘nalishlarning nomi, tartib raqami va harakatning oraliq vaqti to‘g‘risidagi ma‘lumotlar ko‘rsatilmagan [1].

Masalaning qo‘yilishi va tadqiqot usuli. Shahar jamoat yo‘lovchi tashish

transporti shahar hayotini ta‘minlashning muhim omillaridan biridir. Boshqa mulkchilik shaklidagi transport tashuvchilar bilan taqqoslaganda [2]:

- Bu avtobus yo‘nalishlari mavjud yo‘lovchilar oqimiga mos keluvchi marshrutlar;
- malakali mutaxassislar;
- yo‘l harakati xavfsizligi talablarini ta‘minlash;
- tasdiqlangan jadval jadvalini taqdim etish va shu asosida yurish.

Андижон вилоятида йўловчи ташиш йўналишларининг схематик жойлашуви

1-rasm Andijon viloyatida yo‘lovchi tashish yo‘nalishlarining sxemasi

Shahar avtomobil yo‘lovchi tashish transportining ahamiyatiga qaramay, muammolar mavjud, xususan harakatlanuvchi tarkibning keskin yomonlashishi va yangilanishning etarli emasligi, bu esa yo‘lovchi tashish xavfsizligini va texnik darajasini pasaytirish va ishonchlilikni kamaytirishga olib keladi. Texnik nosozlik tufayli avtobus tarmog‘idan chiqadigan avtobuslar soni ko‘paymoqda va bu o‘z navbatida foydalanish xarajatlarini ham, transport xarajatlarini ham oshiradi. Katta muammo, shuningdek, xarajatlar va tariflarning past darajadagi subsidiyalar bilan muvofiqdigi, korxonaning zararlanishiga olib keladigan kreditorlik qarzlariga to‘g‘ri keladi [3].

Tadqiqot natijalari va ularning muhokamasi. Shahar avtomobil yo‘lovchi

tashish transporti samaradorligini oshirish uchun parkni yangilash kerak. Bu quyidagilarga imkon beradi:

- Qatnovlar sonini ko'paytirish;
- Aloqa va texnik tezliklarini oshirish;
- Ish unumdorlikni 1 ishchiga oshirish;
- Transportning moddiy sarfini kamaytirish.

Avtotransport kompaniyasining natijasi yo'lovchilarni belgilangan manzilga o'z vaqtida etkazib berishdir. Shuningdek, jamoat transportida muntazamlikni ta'minlash kerak. Cheklangan moliyaviy resurslarga ega bo'lgan holda, korxonalar rahbariyati minimal xarajatlar bilan maksimal iqtisodiy samara beradigan echimni tanlashi kerak. Agar biz korxonaning asosiy muammosini tan olsak, bu daromadning pasayishi hisoblanadi yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlar ko'rsatish, iqtisodiy mezon asosiy mezon bo'ladi, chunki mahsulot ishlab chiqarish natijalari o'sishi

(yo'lovchilarni tashishdan tushgan daromadlar) Shahar avtomobil yo'lovchi tashish transportining ahamiyatiga qaramay, muammolar mavjud, xususan harakatlanuvchi tarkibning keskin yomonlashishi va yangilanishning etarli emasligi, bu esa yo'lovchi tashish xavfsizligini va texnik darajasini pasaytirish va ishonchlilikni kamaytirishga olib keladi. Texnik nosozlik tufayli avtobus tarmog'idan chiqadigan avtobuslar soni ko'paymoqda va bu o'z navbatida foydalanish xarajatlarini ham, transport xarajatlarini ham oshiradi. Katta muammo, shuningdek, xarajatlar va tariflarning past darajadagi subsidiyalar bilan muvofiqligi, korxonaning zararlanishiga olib keladigan kreditorlik qarzlari to'g'ri keladi [4-5].

Qaror bilan Andijon shahri hamda shahar atrofi yo'nalishlarida yo'lovchilar tashish haqining yangi tariflari belgilandi. Andijon shahrida yo'lkira avtobus qatnovlari uchun naqd yoki bank kartasidan to'langanda 2000 so'm, ATTO transport kartasi bilan to'langanda esa 1500 so'm, yo'nalishli taksi xizmatidan foydalanganda esa 3000 so'm etib belgilandi.

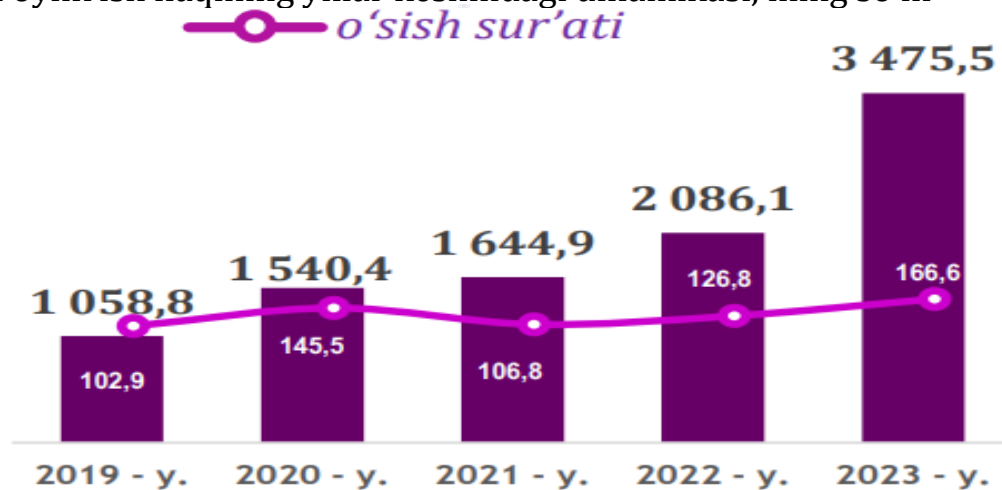
Shahar atrofi yo'nalishlarida esa bir yo'lovchi kilometr uchun avtobuslarda 150 so'm, yo'nalishli taksi (mikroavtobus)larda 245 so'm, yo'nalishli taksi (Damas)larda 300 so'm etib belgilandi. Mazkur qaror rasmiy e'lon qilingandan so'ng kuchga kiradi. "E-qaror" yagona elektron tizimida qaror bilan tanishgan "Daryo" muxbiri hujjat qabul qilinganiga oradan bir hafta o'tgan bo'lsa-da, nega e'lon qilinmaganligi bilan qiziqdi.

Viloyat hokimligi axborot xizmati rahbari Muslimbek Ibrohimov topshiriq hujjatlar "E-xat" tizimi orqali tushirilishini aytib, shaxsan qarordan bexabarligini bildirdi. Biroq ayni shu yo'nalish bo'yicha ishlayotgan axborot xizmatining xodimi e'lon qilgan bo'lishi kerakligini ta'kidladi.

Hokimlik axborot xizmati bosh mutaxassisi Ozodbek Jabborov esa ayni paytda ushbu qaror e'lon qilish uchun tayyorlanayotganini bildirdi. Vaholanki, mazkur qaror qonunchilikka muvofiq umum majburiy bo'lib,

normativ-huquqiy hujjat hisoblanib, “Normativ-huquqiy hujjatlar to‘g‘risida”gi qonunining 38-moddasiga muvofiq “O‘zbekiston Respublikasi qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi” yoki mahalliy davlat hokimiyati organining rasmiy nashrida e‘lon qilinishi kerak edi. Bundan tashqari qonunning 40-moddasida, shuningdek, qarorning 8-bandida rasmiy e‘lon qilingan kundan e‘tiboran kuchga kirishi qayd etilgandi.

Andijon viloyatida tashish va saqlash sohasida o‘rtacha oylik ish haqi Tashish va saqlash sohasida tarmoqlar bo‘yicha ish haqi o‘zgarishi dinamikasi, o‘rtacha oylik ish haqining yillar kesimidagi dinamikasi, ming so‘m

Avtomobil transportida yo‘lovchilar tashish bo‘yicha qaysi hudud yetakchi.

Davlat statistika qo‘mitasi ma‘lumotlariga ko‘ra, 2021- yilda transport turlari bo‘yicha yo‘lovchi tashish tarkibida avtomobil transporti yetakchilik qilmoqda. Uning jami yo‘lovchi tashish hajmidagi ulushi – 98,0 % ni tashkil etmoqda [6-7].

Avtomobil transportida tashilgan yo‘lovchilar umumiy hajmida eng yuqori ulushga ega bo‘lgan hududlar:

- Toshkent shahri – 19,2 %
- Andijon viloyati – 12,4 %
- Toshkent viloyati – 11,4 %
- Farg‘ona viloyati – 11,1 %
- Samarqand viloyati – 7,9 %
- Namangan viloyati – 7,9 %
- Xorazm viloyati – 7,0 %

Xulosa.

Avtotransport kompaniyasining natijasi yo‘lovchilarni belgilangan manzilga o‘z vaqtida etkazib berishdir. Shuningdek, jamoat transportida muntazamlilikni ta‘minlash kerak. Cheklangan moliyaviy resurslarga ega bo‘lgan holda, korxonalar rahbariyati minimal xarajatlar bilan maksimal iqtisodiy samara beradigan echimni tanlashi kerak. Agar biz korxonaning asosiy muammosini tan olsak, bu daromadning pasayishi hisoblanadi

yo'lovchilarni tashish bo'yicha xizmatlar ko'rsatish, iqtisodiy mezon asosiy mezon bo'ladi, chunki mahsulot ishlab chiqarish natijalari o'sishi (yo'lovchilarni tashishdan tushgan daromadlar) Minimal kirish manbalaridan (xarajatlar) foydalangan holda zanjir transportni amalga oshirish uchun firmalar) bu menejerning umumiy vazifasidir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. угли Рахимов, Р. Р. (2022). МОДЕЛИРОВАНИЕ ПРОЦЕССА ВЫБОРА ОПТИМАЛЬНОГО ТИПА ПОДВИЖНОГО СОСТАВА ДЛЯ ПЕРЕВОЗКИ МЕДИКАМЕНТОВ ПОТРЕБИТЕЛЮ. *Journal of new century innovations*, 18(5), 109-120.
2. ўғли Раҳимов, Р. Р. (2022). ТАШИШДА ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИНГ СИФАТ КЎРСАТКИЧЛАРИНИ БАҲОЛАШ. *O'ZBEKISTONDA FANLARARO INNOVATSIYALAR VA ILMIY TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(14), 656-663.
3. Raximov, R. (2023). AVTOMOBILLARGA TEXNIK XIZMAT KO 'RSATUVCHI USTAXONASINI JORIY ERISH AFZALIKLARI. *TA'LIMDAGI ZAMONAVIY MUAMMOLAR VA ULARNING ILMIY YECHLARI*, 1 (1), 280-290.
4. Raximov, R., & Daminov, D. (2023). TRANSPORT VOSITALARI DETALLARI RESURSLARINI KOMPYUTERDA HISOBLASH. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 2(2), 75-82.
5. Sohibjon o'g'li, SJ, & Rafuiqjon o'g'li, RR (2023). TRANSPORT LOGISTIKASI TIZIMINI TOSHKIL ETISHNING IQTISODIY AHAMIYATI. *TADQIQOTLAR*, 25 (1), 79-83.
6. Raximov Raxmatullo Rafuiqjon o'g'li, & Solimuhammadov Jamshidbek Sohibjon o'g'li. (2023). LOGISTIKA TIZIMING TRANSPORT TOSHQIL ETUVCHISI. *TA'LIMDAGI ZAMONAVIY MUAMMOLAR VA ULARNING ILMIY YECHLARI*, 7 (7), 27-33. <https://esiconf.com/index.php/mpe/article/view/546> dan olindi.
7. Raximov Raxmatullo Rafuiqjon o'g'li, & Solimuhammadov Jamshidbek Sohibjon o'g'li. (2023). TRANSPORTDA LOGISTIKA XARAJATLARINI VA TARIFLARNI SHAKLLANTIRISH. *BUTUN DUNYO ILMIY TADQIQOTLAR NAZARIYASI*, 2 (2), 106-114. <https://esiconf.com/index.php/TOSROWW/article/view/543> dan olindi
8. Rafuqjon, R., & Rahimov, O. L. (2022). Avtomobil Transportida Tashuv Ishlarini Amalga Oshirishda Harakat Xavfsizligini Ta'minlash Uslublarini Takomillashtirish Yo'llari. *Образование И Наука В Ххи Веке*, 750-754.
9. Raximov, R. ., G'ulomova, Z. ., & G'ulomov, I. . (2023). SHISHA ISHLAB CHIQRISH VA UNI KLASIFIKATSIYASI. *Бюллетень студентов нового Узбекистана*, 1(2), 9-15. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/yota/article/view/9865>
10. угли Рахимов, Р. Р. (2022). Процесс электролитического осаждения хрома на поверхности деталей.